

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Azərbaycanda resursdan səmərəli və daha təmiz istehsalın irəliləməsi

RSDTI Metodologiyası

Resursdan Səmərəli və Daha Təmiz İstehsal (RSDTI) proseslərə, məhsullara və xidmətlərə qarşı müdafiə mühit strategiyalarının bütövlükdə və davamlı tətbiqidir ki, bu da səmərəliliyi artırır və insanlarla mühit üçün riskləri azaldır. RSDTI, daha az resurs istifadə edərək istehsal etmək, mühitə təsiri minimuma endirmək və ümumi məhsuldarlığı artırmaq haqqındadır. **Kiçik və Orta Ölçülü Müəssisələr (KOM)** üçün RSDTI metodologiyası istehsal xərclərini azaltmaq, KOM-ların rəqabət üstünlüyünü artırmaq və ətraf mühitə dostluq praktikalarını tətbiq etmək üçün effektiv vasitədir. RSDTI, həmçinin KOM-lar arasında Dövr İqtisadiyyat prinsiplərini təqdim etmək və təşviq etmək üçün effektiv vasitədir.

CASPIAN CABLE SYSTEMS MMC - TEL VƏ KABEL İSTEHSALI

Şirkətə baxış

Məkan: Absheron

Əsas məhsullar: Tel və Kabel istehsalı

İşçi sayı: 43

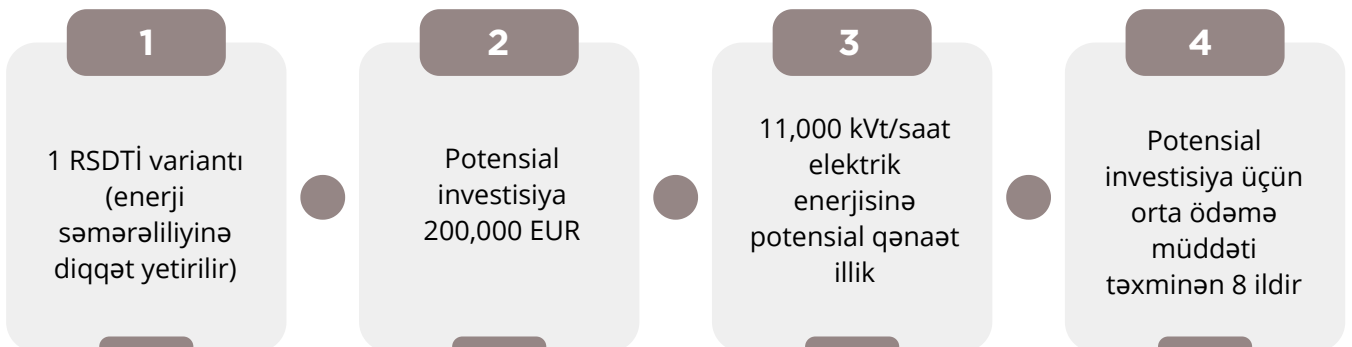
Əsas bazarlar: Azərbaycan

Təsis ili: 2019

Sertifikatlar: ISO 9001, 2015, 14001, 2005, OHSAS 18001-2007, AZS conformity certificate

“Caspian Cable Systems” MMC, Azərbaycanın kabel məhsulları bazarının aparıcı təchizatçısıdır və beynəlxalq keyfiyyət standartlarına cavab verən enerji və rabitə kabellərinin istehsalı üzrə ixtisaslaşmışdır. İllik istehsal gücü 200-250 ton, dövriyyəsi isə 3-5 milyon avro olan şirkət, xammaldan səmərəli istifadə etməyə, tullantıları minimuma endirməyə və mümkün olduqda materialları təkrar istifadə etməyə sadıqdır. Bu hədəflərə nail olmaq üçün şirkət RSDTI metodologiyasını əsas vasitə kimi qəbul etmişdir. İstehsal xərclərini azaltmaq məqsədi ilə şirkət həmçinin EU4Environment çərçivəsində keçirilən RSDTI Demonstrasiya Layihəsində (2019-2024) iştirak etmişdir. Bu nəşr 2024-cü ildə keçirilmiş qiymətləndirmə məşğələsindən sonra şirkətin təcrübəsini ətraflı izah edir.

FAYDALARI

Action implemented by:

UNITED NATIONS
INDUSTRIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Layihə yanaşması

RSDT qiymətləndirməsi zamanı istehsal proseslərinin hərtərəfli təhlili aparıldı. Şirkət artıq istehsal üçün əsas göstəricilərə cavab verdiyi üçün, RSDT komandasının əsas diqqəti enerji səmərəliliyi ilə bağlı texnoloji irəliləyişlərin inkişafına yönəldi. RSDT komandası istehsal sahəsini araşdıraraq aşağıdakı variantı müəyyən etdi:

RSDT Variant 1. Reaktiv güc kompensasiya qurğusunun quraşdırılması: Zavoddaxili şəbəkədə əsas yük elektrik mühərriklərindən ibarətdir ki, bu da aşağı güc faktoruna səbəb olur. Aşağı güc faktoru, reaktiv enerji istehlakının artmasına gətirib çıxarır və bu, həm stansiyanın daxili elektrik şəbəkələrində, həm də orta və yüksək gərginlikli enerji təchizatı, paylama və ötürmə şəbəkələrində elektrik itkisinə səbəb olur. Bu problemi həll etmək üçün təklif edildi ki, stansiyanın elektrik şəbəkəsində reaktiv güc sayğacları quraşdırılsın və güc faktoru səviyyəsi dəqiq müəyyən edilsin. Güc faktoru qiymətləndirildikdən sonra reaktiv güc kompensasiya qurğusunun parametrləri hesablanar və tətbiq edilə bilər, bu da enerji itkilərini azaldar və ümumi səmərəliliyi artırır.

QƏNAƏT NƏTİCƏLƏRİ

RSDT tədbirləri

VARIANT 1

Reaktiv gücün kompensasiyası qurğusunun quraşdırılması

İqtisadi əsas rəqəmlər

RSDT Variantları	İNVESTİSIYA (EUR)	ƏMANƏTLƏR (EUR/İL)	GERİ ÖDƏMƏ MÜDDƏTİ (İL)
Cəmi:	200,000	5,000	8

Resurs qənaəti

RSDT Variantları	ELEKTRİK ENERJİ (KWH/İL)
Cəmi:	11,000

Ümumi çirklənmənin azaldılması

RECP OPTIONS	CO ₂ -EQ (T/İL)
Cəmi:	2.4

RSDT-nin tətbiqi, AI tərəfindən maliyyələşdirilən EU4Environment Fəaliyyətinin bir hissəsi olaraq həyata keçirilmiş və UNIDO tərəfindən icra edilmişdir. Bu çərçivədə, **Caspian Cable Systems MMC** RSDT Demonstrasiya Layihəsinə qoşularaq EU4Environment altında izlənməyə başladı. Təklif olunan RSDT variantlarının tətbiqini yoxlamaq üçün dəfələrlə nəzarət ziyarətləri də həyata keçirilmişdir. EU4Environment, AI-nin Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrinə təbii sərvətlərini qorumaq və insanların ekoloji rifahını artırmaqda yardım edir. Bu məqsədlə, ətraf mühitlə bağlı tədbirləri dəstəkləyir, daha yaşıl inkişaf üçün imkanları nümayiş etdirir və kilidini açır, habelə ekoloji risklər və təsirləri daha yaxşı idarə etmək üçün mexanizmlər qurur. Daha ətraflı məlumat üçün ziyarət edin: www.eu4environment.org.

© – 2024 – UNIDO. Bütün hüquqlar qorunur. Şərtlərə uyğun olaraq Avropa Birliyinə lisenziya verilir.

Bu nəşr Avropa İttifaqının dəstəyi ilə hazırlanmışdır. Onun məzmununa görə yalnız UNIDO məsuliyyət daşıyır və Avropa İttifaqının baxışlarını əks etdirmir.

United Nations Industrial Development Organization
Ms. Tatiana Chernyavskaya
EU4Environment Project Manager
Tel: +43 1 26 0 26 5520
E-mail: t.chernyavskaya@unido.org

ACE Group Consultants, LLC
37, Khojaly Avenue, AZ1025, Damirchi Tower
Baku, Azerbaijan
Tel: (+994 12) 488 68 32
E-mail: office@aceconsultants.az